Embargo tot het moment van uitspreken (12.15 uur) Alleen de gesproken tekst geldt.
Voordracht van fractievoorzitter Voorhoeve op 24 juni 1989 te Amersfoort.

I.De Stimulerende Staat

Wij zijn de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Volkspartij, dus voor iedereen. Vrouwen, mannen, jonge mensen, 50-plussers, 80-plussers. Daar zijn er steeds meer van. De kwaliteit van het bestaan in een land kun je beter aflezen aan de gemiddelde levensduur dan aan het inkomen per hoofd, Nederland heeft een hoog welzijnsniveau en een goede gezondheidszorg. De VVD komt voor de ouderen op: een waardevaste AOW, de pensioenbreuk bestrijden, de leeftijdsdiscriminatie opheffen. Wist U dat in Amerika de 65+ grens is af geschaft, zonder grote problemen? De VVD wil flexibele pensionering naar keuze, op maat. De VVD wijst ook heffing van AOW-premie bij AOW-ers af. De VVD zou van CDA en PvdA willen horen, wat zij op dat punt van plan zijn. Het heffen van AOW-premie bij 55-plussers zou de inkomens van ouderen nivelleren en hun pensioenen aantasten.

Volkspartij zijn wij. Voor Vrijheid en Democratie. Dat zijn overal in de wereld de hoogste idealen. Niet het socialisme. Niet de christen-democratie. Vrijheid - dat is het universele verlangen van de mens. In China. In Hongarije. In Polen. Vrijheid, om zelf je léven in te richten, samen met je gezin, partner, vrienden. Vrijheid, om zelf verantwoordelijkheid te dragen, creatief bezig te zijn. Wat ik zo goed vind in ons nieuwe verkiezingsprogram is vooral dat eerste deel, over het liberalisme. Als je dat leest en overdenkt, zeg je: de VVD heeft als moderne liberale partij een sterk ideaal: de mens en zijn scheppingskracht tot ontplooiing te brengen. Socialisten richten zich vooral op de samenleving als
collectiviteit, liberalen stellen de mens centraal.

Bij de meeste problemen in de samenleving zegt de PvdA: de overheid moet er meer geld aan uitgeven en de structuren moeten worden hervormd.

Liberalen zeggen: de staat moet de verantwoordelijk
handelende mens de ruimte geven'en de mens moet zijn kansen grijpen De liberale staat richt de prikkels voor het optreden van de mens zo in, dat de mens de kansen die de vrijheid biedt ook grijpt, het beste uit zichzelf haalt, en zo de samen1eving helpt verbeteren. Socialisten en christen-democraten willen een verzorgende staat.

Die notie, de stimulerende staat is de blauwe draad die door het program Toxopeus heenloopt. De stimulerende staat. Een begrip dat het liberalisme kan markeren. Een voorbeeld: de staat moet zorgen voor stimulerend onderwijs, met een hogere kwaliteit en een hoger rendement

dan nu.
- 2
Het Nederlands
onderwijsstelsel is volgens de OESO het op één na duurste in de wereld, maar niet het op één na beste. Een aktieprogram voor kwaliteitsverhoging is hard nodig. Verhoging van het rendement van het hoger onderwijs. Verbetering van de lerarenopleidingen.
Versterking van het beroepsonderwijs, opdat jongeren aan de slag kunnen. Onderwijs moet motiveren en prikkelen tot zelfstandig denken en handelen.
- 3 -
Een stimulerende staat. Die gedachte wijst ook de juiste
weg in de economie. De twee kabinetten van VVD en CDA hebben veel goeds tot stand gebracht.
Jaarlijks 70 - 100.000 banen erbij. Het overheidstekort flink verlaagd.
De explosieve uitgavengroei in de volksgezondheid beheersbaar gemaakt. De belastingen vereenvoudigd en verlaagd. Een nationaal milieubeleidsplan ontworpen. Jammer dus, dat het Kabinet eind april met een verkeerde fiscale maatregel kwam, en een veel beter financieringsvoorstel voor het milieubeleid van de VVD verwierp. De reiskosten voor het woon-werkverkeer horen aftrekbaar te zijn van het arbeidsinkomen. Het Kabinet presenteerde die afschaffing als een milieumaatregel. Maar
het is een gewone belastingverhoging, die het milieu niet
helpt verbeteren.
Dat blijkt ook uit het rapport van het Instituut voor overheidsuitgaven.
De VVD heeft een milieubeleid in het
program Toxopeus dat fors genoemd mag worden. De VVD trekt in dat program evenveel geld uit voor het milieubeleid als het Kabinet heeft gedaan en het CDA in zijn nieuwe verkiezingsprogram doet. Het overgrote deel van de milieuregels in ons land is door liberalen ontworpen. Het CDA moet dus niet doen, of het CDA milieupartij is. Alle partijen erkennen het milieubelang en willen er offers voor brengen.
- 4
De VVD stelde voor de maatregelen die nodig zijn tegen de groei van het autoverkeer en de luchtverontreiniging uit de economische groei te betalen. Voor f 790 miljoen. Het CDA zei dat zoiets geen deugdelijke financiering was. Wel, ik ben benieuwd wat het CDA nu van zijn eigen

verkiezingsprogramma zegt. Daaruit blijkt, dat vrijwel alle maatregelen die het CDA voorstelt, zoals de koppeling en allerlei ander nieuw beleid, door het CDA uit economische groei worden betaald. Als de VVD een voorstel doet, is het fout. Als het CDA het later zelf zegt, is het goed. Had het CDA eind april/begin mei ons financieringsvoorstel overgenomen, dan was het Kabinet niet geva11 en.

Maar goed, de VVD kijkt niet om in wrok. De VVD heeft consequent aan de eigen koers vastgehouden. Wij zijn hier nu bijeen om goede plannen voor de toekomst vast te stellen. De commissie-Toxopeus heeft een dijk van een programma voor ons gemaakt. Dat concept-programma van maart is inmiddels onderstreept door de aanbevelingen van de topeconomen van de OESO in hun rapport over Nederland. Jammer dat de PvdA het omgekeerde van die aanbevelingen doet. De PvdA verhoogt de overheidsuitgaven, verhóógt de belastingen ten opzichte van het Oort-plan, pakt de midden-inkomens en de eigen huisbezitters, en spiegelt de uitkeringsgerechtigden een vergaande koppeling aan de salarissen voor, wat de collectieve

sector zwaar zal belasten.

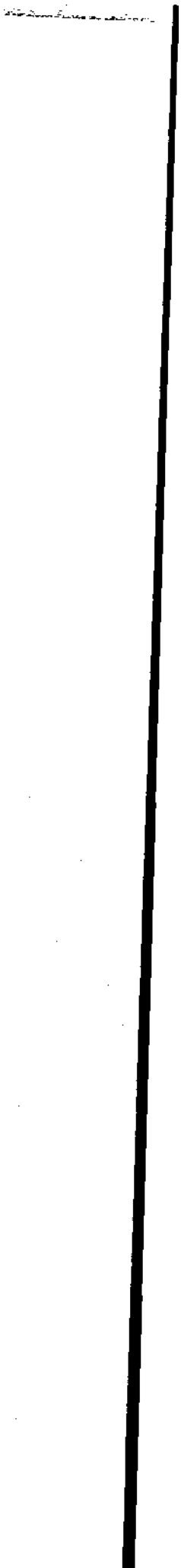

Jammer ook, dat het CDA te weinig voor 1astenverlichting reserveert.
Lastenverlichting is overigens ruimer dan belastingverlichting, en betekent zowel premie- als belastingverlaging.
De 8 miljard lastenverlichting die de VVD wil, bestaat voor 7 miljard uit sociale premieverlaging. Dat is essentieel voor loonmatiging/ erkgelegenheid, koopkrachthandhaving, het opvangen van de milieuheffingen en het versterken van de concurrentiekracht in de Europese gemeenschap.
De kritiek van Dr. Zijlstra, dat de VVD 1 miljard aan bespaarde WAO-premies in belastingverlaging wil omzetten, berust pp een al te vluchtig lezen van het program — Toxopeus. Besparingen in de sociale zekerheid wil de VVD juist in lagere premies teruggeven.
Ook de kritiek, van de zijde van een ambtenaar van Financiën, dat de VVD geld tekort komt voor de verhoging van de ambtenarensalarissen die wij nastreven, berustte op een foute lezing van het concept- program. Wij reserveren dezelfde ruimte als CDA en PvdA voor dat onderwerp, maar besteden het niet voor generieke loonsverhogingen doch vooral voor specifieke , om het gebrek aan bepaalde experts en managers bij de overheid te kunnen verhelpen. Overigens: Zijlstra's opmerking, dat onder de programma's van CDA en PvdA een financiële bom ligt, moet die partijen aan het denken zetten. Zij koppelen lonen en uitkeringen. Bij een hoger dan verwachte nominale groei en bij hoge bruto-looneisen, gaat dat ongelooflijk veel geld kosten en dreigt het risico van een onbeheersbare spiraal. De te hoge lastendruk op burgers en bedrijven zet een domper op de creativiteit en wil tot inspanning. De hoge sociale premies kosten ons concurrentiekracht, kosten dus banen, vooral voor laaggeschoolden..
- 6 -
Door een te hoge lastendruk op de middengroepen en hoog opgeleiden verliest ons land talent aan de rest van de Europese Gemeenschap.
I'
Als het CDA-program met de PvdA wordt uitgevoerd, zal het herstel van de economie weer ongedaan worden gemaakt.
Dan mag de VVD na een paar jaar van potverteren met een dan weer tot inkeer gekomen CDA de rekening gaan betalen.
- 7
De stimulerende staat behoort niet alleen vrijheid aan burgers en bedrijven te geven, maar ook veiligheid.
Sinds 1982 heeft de VVD veel gedaan om het strafrechtssysteem te verstevigen.

Om een paar voorbeelden te noemen: er is meer geld uitgetrokken voor de politie, en het aantal gevangenissen is verdubbeld.
De groei van de criminaliteit is afgeremd.
Maar de VVD is nog niet tevreden.
De groei van de criminaliteit moet omgebogen worden.
Dit kan alleen door de misdaad op alle fronten adequaat te bestrijden. Het is niet aanvaardbaar dat criminaliteit en fraude de samenleving direct en indirect - naar schatting jaarlijks 35 miljard kosten. Een groot deel van die 35 miljard wordt veroorzaakt door gesjoemel met sociale verzekeringen en belastingen.
Criminaliteit en fraude kosten iedere Nederlander gemiddeld ƒ 2500,-- per jaar; 3% van het nationaal inkomen. Dit is voor de VVD onverteerbaar.
Het is dan ook niet voor niets dat de VVD een grote inspanning bepleit om de criminaliteit te lijf te gaan.
Een grotere inspanning dan andere partijen voorstaan.
Voor de VVD heeft dit een zeer hoge prioriteit.
Veiligheid is en blijft de belangrijkste - sociale - voorziening.
- 8 -
Hierbij is de samenwerking met de politie en justitie
van buurlanden een belangrijk instrument.

De VVD vindt dat de grenscontroles in "Schengen"-verband pas kunnen worden afgeschaft, wanneer aan een groot aantal voorwaarden is voldaan.
Dit zal zeker niet lukken per 1 januari 1990, waarschijnlijk pas anderhalf jaar later.
- 9 -
De stimulerende staat is ook sociaal een belangrijk idee. Het grootste sociale kwaad is werkloosheid, open of verborgen. In ons land heeft de zorg voor werklozen door het uitkeringsbeleid voorop gestaan. Maar ze worden beter geholpen door stimulansen in te bouwen om scholing te volgen en weer aan de slag te gaan, voor hen een individueel, stimulerend actieplan opstellen: passend werk aannemen, een werkervaringsplaats, bijscholing, of zonodig werk met behoud van uitkering. Bij stimulering horen positieve en negatieve prikkels. Wie gezond is en toch het individueel actieplan weigert, zal op die verkeerde keus terugkomen als er ook een risico is dat dan de uitkering tijdelijk wordt gekort.

Ook de verborgen werkloosheid moet met stimulerend beleid worden aangepakt. Onder de 800.000 mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering zitten veel mensen die hersteld zijn, aan de slag willen in een deeltijdbaan, of
aangepast werk, bijvoorbeeld de gehandicapten. Ik ken een jonge vrouw die bij een ongeluk haar nek en rug heeft
gebroken en vrijwel volledig verlamd is geraakt. Ze vond dat haar leven volstrekt zinloos was geworden. Dankzij moderne apparatuur kan ze met haar hoofd en één arm een telefooncentrale bedienen. Ze werkt nu in een deeltijdbaan als telefoniste, en veert mentaal weer helemaal op. Zo zijn er velen. In ons nieuwe beleidsprogram staat een reeks maatregelen om arbeidsongeschikten aan werk te helpen. Ook voor hen moet een individueel actieplan worden opgesteld.
Het huidige kabinet heeft de enorme groei van de arbeidsongeschiktheid te lang op zijn beloop gelaten. Aan het herhaalde pleidooi van de VVD voor een actieve aanpak heeft het CDA te weinig aandacht besteed. Het nieuwe kabinet moet dat nu eindelijk eens krachtig gaan aanpakken.
-
Ook de verborgen werkloosheid onder vrouwen moet worden bestreden. Emancipatie, zelfredzaamheid, maatschappelijk talent beter inzetten. De staat moet dat stimuleren en niet afremmen. Stimuleren door geleidelijk individualisering in de belasting- en sociale premieheffing, vrouwelijk ondernemerschap bevorderen, met gemeenten en bedrijven kinderopvang uitbreiden. In ons programma is 230 miljoen voor kinderopvangprojecten gereserveerd.

De stimulerende staat geeft de burgers de vrijheid van rijk geschakeerde media. Het CDA werpt op mediagebied angstvallig barricades op om de ontwikkeling naar een moderner omroepbestel te blokkeren. Uitvoering van het regeeraccoord naar een duaal bestel is vastgelopen. Het CDA heeft een commerciële ATV-omroep geen reële kans willen bieden. Als gevolg dreigt het CDA haar greep op het media-gebeuren te verliezen, omdat zendgegadigden nu naar het buitenland gaan. Dat probeert men nu te blokkeren door in de EG tot ergernis van de Europese Commissie dwars te liggen. Zo wordt bewust de Nederlandse televisiekijker een geschakeerd televisie-aanbod ontnomen. In plaats van de herhalingen die Hilversum steeds

voorschotelt, zou de kijker een rijk aanbod van nieuwe Nederlandse producties kunnen zien. Maar, Nederlandse kijkers, het CDA bepaalt dat TV-10 en RTV en Veronique niet goed voor U zijn. U mag niet ze1f de aan/uitknop bedienen.
Het zorgzame CDA moedertje trekt de stekker eruit.
Amusement met nederlandse top-artiesten vanuit het buitenland mag niet. De TV moet uit. Het is kinderbedtijd.
Weet U wat mij nu zo bevreemd? De PvdA houdt zich muisstil . Ik heb van Kok nog niets gehoord over die vreemde draai van het CDA om nederlandse programma's uit het buitenland te weren.
T2
Wil de PvdA zó graag met het CDA regeren dat de PvdA
het CDA gaat helpen de Nederlanders programma's te onthouden
die voor veel kijkers aantrekkelijk zijn?
Ook de PvdA-stemmer kijkt graag naar André van Duin, meneer Kok. Dat mag hij van de VVD. Dat mag niet van het CDA, ais André van over de grens spreekt. Tuut, tuut, tuut, met de groeten aan Ruud uit Milaan en Luxemburg.
Gorbatsjov scheurt het Ijzeren Gordijn open, maar Brinkman zet een schutting om ons land.
Het is eigenlijk te gek voor woorden.
13
De stimulerende staat. Dat geldt ook voor het migrantenbeleid. Wie zich hier legaal heeft gevestigd, stimuleren om een eigen rol te spelen in Nederland als hun nieuwe vaderland.
Eigen kracht ontwikkelen, een eigen plaats opeisen en zelfstandig worden.
In 1976 ontvluchtte een jonge Vietnamees met zijn vrouw en 22 anderen de afgrijselijke onderdrukking in het voormalige Zuid-Vietnam. Hij zwierf maanden in een vissersboot en werd overal geweigerd. Een schip van de Nedlloyd bracht hem naar een opvangkamp. Nederland nam hem op. Hij wachtte niet af maar ging oiuoiddellijk aan de slag in een kabelfabriek. Leerde 's-avonds Nederlands. Werd daardoor aangesteld als maatschappelijk werker onder andere Vietnamese vluchtelingen. Legde spaargeld opzij, en begon 's-avonds in zijn huiskamer een handelsbedrijfje in voedingsmiddelen. Het werd een winkel. Er kwam een tweede. Hij stelde werkloze Vietnamezen in zijn winkels aan. Pasgeleden opende hij een eigen bedrijf in Nijmegen. Deze bootvluchteling kwam hier met niets dan afgrijselijke herinneringen aan een vernietigde gemeenschap. Hij vertrouwde op zichzelf, werkte zich op, werd Nederlander, en werd ook

meteen lid van de VVD. Toen ik hem vroeg: waarom? zei hij: jullie VVD-ers weten hoe belangrijk het is om vrij te zijn, je kansen te pakken, je als mens te ontplooien en een toekomst voor je gezin op te bouwen.